

TARPTAUTINĖ AUGALŲ APSAUGOS KONVENCIJA

(MŽŪO konferencijos 29 sesijoje 1997 m. lapkričio mėnesį patvirtintas naujas pataisytas tekstas)

PREAMBULĖ

Susitariančiosios Šalys,
pripažindamos tarptautinio bendradarbiavimo būtinybę vykdant augalų ir augalų produktų kenkėjų kontrolę, užkertant kelius jiems plisti tarptautiniu mastu ir ypač juos įvežti į jų keliamiems pavojams jautrius arealus,
pripažindamos, kad fitosanitarijos priemonės turi būti techniškai pateisinamos, skaidrios ir neturi būti taikomos taip, kad taptų savavališkomis ar nepateisinamomis priemonėmis ar paslėptu apribojimu, ypač tarptautinės prekybos apribojimu,
norėdamos užtikrinti glaudų šiems tikslams skirtų priemonių koordinavimą,
norėdamos sukurti suderintų fitosanitarijos priemonių plėtros ir taikymo sistemą bei tarptautinius standartus,
atsižvelgdamos į tarptautiniu mastu patvirtintus augalų, žmonių ir gyvūnų sveikatos bei aplinkos apsaugos principus, ir
pažymėdamos po Daugiašalių prekybos derybų Urugvajaus raundo sudarytus susitarimus, įskaitant Susitarimą dėl sanitarijos ir fitosanitarijos priemonių taikymo,
s u s i t a r ė:

1 straipsnis

TIKSLAS IR ATSAKOMYBĖ

1. Siekdamas užtikrinti bendrus ir efektyvius veiksmus, kad būtų užkirsti keliai augalų ir augalų produktų kenkėjams plisti ir jiems įvežti bei skatinti atitinkamas jų kontrolės priemonės, Susitariančiosios Šalys įsipareigoja priimti įstatymus, technines ir administravimo priemonės, nurodytas šioje konvencijoje ir papildomuose pagal XVI straipsnį susitarimuose.
2. Kiekviena Susitariančioji Šalis, nepažeisdama pagal kitus tarptautinius susitarimus priimtų įsipareigojimų, imasi atsakomybės savo teritorijose vykdyti visus šios konvencijos reikalavimus.
3. MŽŪO organizacijos narės ir jų valstybės narės, kurios yra Susitariančiosios Šalys, dalijasi atsakomybe, vykdydamos šios konvencijos reikalavimus pagal savo kompetenciją.
4. Prireikus Susitariančiosios Šalys šios konvencijos nuostatas papildomai dar gali taikyti augalų ir augalų produktų sandėliavimo vietoms, pakuotėms, transporto priemonėms, konteineriams, dirvai ir kitiems organizmams, objektams ir medžiagoms, kurie gali būti terpė kenkėjams išlikti ar gali juos platinti, ypač gabenant juos per kelias valstybes.

2 straipsnis

TERMINŲ VARTOJIMAS

1. Šioje konvencijoje vartojami terminai:
nedidelio kenkėjų paplitimo arealas - arealas, kurį gali sudaryti, kaip apibrėžia atsakingos institucijos, visa šalis, šalies dalis ar visos ar kelių šalių dalys, kur tam tikros rūšies kenkėjų pasitaiko nedaug ir kur jie yra veiksmingai stebimi, kontroliuojami ir naikinami;
Komisija - Fitosanitarijos priemonių komisija, įkurta pagal XI straipsnį;
kenkėjo keliamais pavojams jautrus arealas - arealas, kuriame ekologiniai veiksniai yra palankūs kenkėjui įsikurti, ir dėl to arealas gali patirti didelių ekonominių nuostolių;
išplitimas - į arealą patekusio kenkėjo išplitimas artimiausiu metu;

suderintosios fitosanitarijos priemonės - Susitariančiųjų Šalių nustatytos fitosanitarijos priemonės, paremtos tarptautiniais standartais;

tarptautiniai standartai - pagal X straipsnio 1 ir 2 dalis nustatyti tarptautiniai standartai;

įvežimas - kenkėjo patekimas ir išplitimas;

kenkėjas - bet kuri augalo, gyvūno ar patogeninio agento, žalingo augalams ar augaliniams produktams, rūšis, gentis ar biotipas;

kenkėjo keliamo pavojaus tyrimas - biologinių ir kitų mokslinių bei ekonominių įrodymų vertinimo procesas, kuriuo nustatoma, ar kenkėją reikia reguliuoti ir kokio intensyvumo fitosanitarijos priemonių reikia prieš jį imtis;

fitosanitarijos priemonė - bet kuris įstatymas, įstatymų lydimasis aktas ar nustatyta tvarka, kurios tikslas - neleisti įvežti ir (arba) paskleisti kenkėjus;

augaliniai produktai - neperdirbta augalinės kilmės medžiaga (įskaitant grūdus) ir perdirbti produktai, kurie dėl savo prigimties ir apdirbimo būdo gali kelti pavojų, jog kenkėjai gali patekti ir išplisti;

augalai - gyvi augalai ir jų dalys, įskaitant sėklas ir augalus, skirtus daugini;

karantininis kenkėjas - arealui keliantis pavojų ir ekonominiu požiūriu jam potencialiai svarbus kenkėjas, kurio dar areale nėra arba kuris yra, bet dar ne plačiai paplitęs ir oficialiai kontroliuojamas;

regioniniai standartai - regioninės augalų apsaugos organizacijos orientaciniai standartai, nustatyti savo organizacijos nariams;

reguliuojamas objektas - bet koks augalas, augalinis produktas, sandėliavimo vieta, pakuotė, transporto priemonė, konteineris, dirva ar bet kuris kitas organizmas, objektas ar medžiaga, galintys būti terpė kenkėjams išlikti ir jiems paplisti, kuriems, kaip manoma, reikia taikyti fitosanitarijos priemones, ypač tarptautinio gabenimo atvejais;

reguliuojamas nekarantininis kenkėjas - nekarantininis kenkėjas, kurio buvimas sodinti skirtuose augaluose yra ekonomiškai nenaudingas, norint tuos augalus naudoti, ir todėl jis yra kontroliuojamas Susitariančiosios įvežimo šalies teritorijoje;

reguliuojamas kenkėjas - karantininis arba reguliuojamas nekarantininis kenkėjas;

sekretorius - Komisijos sekretorius, paskirtas pagal XII straipsnį;

techniškai pateisinamas - pateisinamas remiantis atitinkamu kenkėjo keliamos rizikos tyrimu ar prireikus kito panašaus tyrimo išvadomis ir įvertinus turimą mokslinę informaciją.

2. Šiame straipsnyje pateikti apibrėžimai vartojami tik taikant šią konvenciją ir nekeičia pagal Susitariančiųjų Šalių įstatymus ir kitus teisės aktus nustatytų apibrėžimų.

3 straipsnis

SANTYKIS SU KITAIŠ TARPTAUTINIAIS SUSITARIMAIŠ

Ši konvencija neturi visiškai jokios įtakos Susitariančiųjų Šalių teisėms ir įsipareigojimams pagal atitinkamus tarptautinius susitarimus.

4 straipsnis

NACIONALINIŲ ORGANIZACINIŲ AUGALŲ APSAUGOS PRIEMONIŲ BENDROSIOŠ NUOSTATOS

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis pagal savo išgales numato sukurti oficialią nacionalinę augalų apsaugos organizaciją, kurios pagrindinės pareigos nustatytos šiame straipsnyje.

2. Oficialios nacionalinės augalų apsaugos organizacijos pareigos yra šios:

a) išduoti augalų, augalų produktų ir kitų reguliuojamųjų objektų siuntų sertifikatus pagal Susitariančiosios įvežimo šalies fitosanitarijos nuostatus;

b) stebėti augančius dirbamuose plotuose augalus (laukuose, plantacijose, daigynuose, soduose, šiltnamiuose ir laboratorijose) ir laukinę augaliją, taip pat augalus ir augalų produktus,

gabenamus ir esamus sandėliuose, ir pranešti apie kenkėjų atsiradimą, protrūkį ar išplitimą, kontroliuoti tokius kenkėjus ir pranešti, kaip nurodyta VIII straipsnio 1 dalies a punkte;

c) tikrinti augalų ir augalų produktų siuntas, gabenamas tarptautiniu transportu, ir prireikus tikrinti kitus reguliuojamus objektus, ypač siekiant užkirsti kelius kenkėjams įvežti ir (arba) išplisti;

d) dezinfekuoti ir pašalinti kenksmingumą iš augalų, augalų produktų ir kitų reguliuojamų objektų siuntų, gabenamų tarptautiniu transportu taip, kad jos atitiktų fitosanitarijos reikalavimus;

e) apsaugoti kenkėjų keliams pavojams jautrius arealus ir nustatyti, prižiūrėti ir sekti arealus, kuriuose kenkėjų nėra ar jie paplitę ribotai;

f) vykdyti kenkėjų keliamo pavojaus tyrimus;

g) atitinkama tvarka užtikrinti, kad po sertifikavimo siuntų fitosanitarinis saugumas išliktų iki jų eksporto, t. y. nepasikeistų jų sudėtis, jose produktai nebūtų pakeisti kitais ir nebūtų iš naujo užteršti; ir

h) mokyti ir ugdyti darbuotojus.

3. Kiekviena Susitariančioji Šalis pagal savo išgales numato:

a) skleisti Susitariančiosios Šalies teritorijoje informaciją apie reguliuojamus kenkėjus ir jų prevenciją bei kontrolę;

b) atlikti mokslinius ir kitus tyrimus augalų apsaugos srityje;

c) išleisti fitosanitarijos taisykles; ir

d) atlikti visas kitas funkcijas, kurių reikia, kad ši konvencija būtų įgyvendinta.

4. Kiekviena Susitariančioji Šalis sekretoriui pateikia savo oficialių nacionalinių augalų apsaugos organizacijų ir jų pokyčių apibūdinimą. Tokį savo augalų apsaugos organizacinių priemonių apibūdinimą pateikia kitoms Susitariančiosioms Šalims šių prašymu.

5 straipsnis

SERTIFIKAVIMAS PAGAL FITOSANITARIJOS REIKALAVIMUS

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis pasirūpina sertifikavimu pagal fitosanitarijos reikalavimus, siekdama užtikrinti, kad eksportuojami augalai, augalų produktai ir kiti reguliuojami objektai bei jų siuntos atitiktų sertifikavimo reikalavimus pagal šio straipsnio 2 dalies b punktą.

2. Kiekviena Susitariančioji Šalis pasirūpina fitosanitarijos sertifikatų išdavimu pagal šias nuostatas:

a) tikrinimą ir kitus susijusius veiksmus, kuriais remiantis išduodami fitosanitarijos sertifikatai, atlieka ar paveda atlikti tik oficiali nacionalinė augalų apsaugos organizacija. Fitosanitarijos sertifikatus išduoda valstybės tarnautojai, kurie yra tinkamos kvalifikacijos, oficialios nacionalinės augalų apsaugos organizacijos įpareigoti veikti jos vardu jai kontroliuojant ir turintys tokių duomenų ir informacijos, kad Susitariančiosios įvežimo šalies institucijos galėtų pasitikėti ir pripažinti fitosanitarijos sertifikatus kaip patikimus dokumentus;

b) fitosanitarijos sertifikatai arba jų elektroniniai ekvivalentai, jei juos pripažįsta atitinkama Susitariančioji įvežimo šalis, rengiami pagal šios konvencijos priede pateiktą pavyzdį. Šie sertifikatai užpildomi ir išduodami atsižvelgiant į atitinkamus tarptautinius standartus;

c) jei sertifikate yra nepatvirtintų pakeitimų ar ištrynimų, sertifikatas negalioja.

3. Kiekviena Susitariančioji Šalis įsipareigoja nereikalauti, kad į jos teritoriją įvežamos augalų, augalų produktų ar kitų reguliuojamų objektų siuntos turėtų fitosanitarijos sertifikatus, kurie neatitinka šios konvencijos priede pateikto pavyzdžio. Papildomų deklaracijų reikalaujama tik tais atvejais, jei jos techniškai yra pateisinamos.

6 straipsnis

REGULIUOJAMI KENKĖJAI

1. Susitariančiosios Šalys gali reikalauti, kad karantininiams kenkėjams ir reguliuojamiems nekarantininiams kenkėjams būtų taikomos fitosanitarijos priemonės tik tuo atveju, kai tokios priemonės:

a) nėra griežtesnės už taikomas priemones tokiems pat kenkėjams, jei jų yra Susitariančiojoje įvežimo šalyje; ir

b) taikomos tik tiek, kiek reikia, kad būtų apsaugoti augalai ir jie būtų tinkami naudoti, ir atitinkamos Susitariančiosios Šalies gali būti techniškai pateisinamos.

2. Susitariančiosios Šalys nereikalauja fitosanitarijos priemonių nereguliuojamiems kenkėjams.

7 straipsnis **ĮVEŽIMO REIKALAVIMAI**

1. Siekdamos neleisti įvežti ir (arba) išplisti reguliuojamiems kenkėjams savo teritorijoje, Susitariančiosios Šalys turi nepriklausomą instituciją¹, kuri, remdamasi taikytiniais tarptautiniais susitarimais, tvarko augalų, augalų produktų ir kitų reguliuojamų objektų įvežimą ir dėl to gali:

a) numatyti ir imtis fitosanitarijos priemonių, susijusių su augalų, augalų produktų ir kitų reguliuojamų objektų įvežimu, pavyzdžiui, juos tikrinti, drausti juos įvežti ir apdoroti;

b) neleisti įvežti, sulaikyti, reikalauti apdoroti, sunaikinti ar pašalinti iš Susitariančiosios Šalies teritorijos augalus, augalų produktus ir kitus reguliuojamus objektus bei jų siuntas, kurios neatitinka pagal a punkto nustatytų ar priimtų fitosanitarijos priemonių;

c) drausti ar riboti reguliuojamų kenkėjų judėjimą jų teritorijose.

2. Siekdama kuo mažiau trukdyti tarptautinei prekybai, kiekviena Susitariančioji Šalis, naudodamasi savo galiomis pagal šio straipsnio 1 dalį, įsipareigoja laikytis tokių sąlygų:

a) Susitariančiosios Šalys pagal savo fitosanitarijos įstatymus netaiko jokių šio straipsnio 1 dalyje nurodytų priemonių, jei tokios priemonės nėra būtinos fitosanitarijos sumetimais ir nėra techniškai pateisinamos;

b) Susitariančiosios Šalys, priėmusios bet kuriai kitai Susitariančiajai Šaliai ar šalims taikytinus reikalavimus, ribojimus ar draudimus, kurie, jų nuomone, gali turėti tiesioginės įtakos tokioms priemonėms, nedelsdamos juos paskelbia ir perduoda;

c) Susitariančiosios Šalys, gavusios bet kurios Susitariančiosios Šalies prašymą, jai paaiškina fitosanitarijos reikalavimų, apribojimų ir draudimų loginį pagrindą;

d) jei Susitariančioji Šalis reikalauja, kad tam tikrų augalų ar augalų produktų siuntos būtų įvežamos tik per tam tikrus nustatytus įvežimo punktus, tokie punktai turi būti parinkti taip, kad be reikalo nesudarytų kliūčių tarptautinei prekybai. Susitariančioji Šalis tokių įvežimo punktų sąrašą paskelbia ir apie jį praneša sekretoriui, visoms regioninėms augalų apsaugos organizacijoms, kurių narė Susitariančioji Šalis yra, visoms Susitariančiosioms Šalims, kurios, jos nuomone, yra tiesiogiai tuo suinteresuotos, ir kitoms Susitariančiosioms Šalims jų prašymu. Tokie įvežimo punktų apribojimai nenustatomi, jei reikalaujama, kad tam tikri įvežami augalai, augalų produktai ir kiti reguliuojami objektai turėtų fitosanitarijos sertifikatus arba jie turėtų būti tikrinami ar apdorojami;

e) siūlomų įvežti augalų, augalų produktų ar kitų reguliuojamų objektų tikrinimas ar kita fitosanitarijos procedūra, kurios reikalauja Susitariančiosios Šalies augalų apsaugos organizacija, atliekama kuo skubiau atsižvelgiant į produktus, kurie greičiau genda;

f) Susitariančioji įvežimo šalis kuo greičiau praneša Susitariančiajai eksporto šaliai ir prireikus atitinkamai Susitariančiajai reeksporto šaliai apie reikšmingus fitosanitarijos sertifikatų išdavimo nesilaikymo atvejus. Susitariančioji eksporto ir prireikus atitinkama reeksporto šalis ištiria tuos atvejus ir savo tyrimo rezultatus, jei gauna tokį prašymą, praneša atitinkamai Susitariančiajai įvežimo šaliai;

g) Susitariančiosios Šalys imasi tik tokių fitosanitarijos priemonių, kurios techniškai yra pateisinamos, atitinka konkrečių kenkėjo keliamą riziką, nustato mažiausius apribojimus ir sukelia mažiausiai kliūčių žmonių, prekių ir transporto tarptautiniam judėjimui;

h) pasikeitus aplinkybėms ir atsiradus naujų faktų, Susitariančiosios Šalys užtikrina, kad fitosanitarijos priemonės bus tuoj pat keičiamos ir, jei jų nebereikia, šalinamos;

¹ Čia kalbama apie instituciją, kuri kontroliuoja, t.y. vykdomoji institucija, kurios įgaliojimai čia vardinami

i) pagal savo išgales Susitariančiosios Šalys sudaro ir papildo reguliuojamų kenkėjų sąrašus, naudodamos mokslinius pavadinimus, ir tokius sąrašus padaro prieinamus sekretoriui, regioninėms augalų apsaugos organizacijoms, kurių narės jos yra, ir kitoms Susitariančiosioms Šalims jų prašymu;

j) pagal savo išgales Susitariančiosios Šalys atlieka kenkėjų stebėjimą, renka ir adekvačiai rengia informaciją apie kenkėjų statusą, kad padėtų kenkėjus klasifikuoti ir sukurti atitinkamas fitosanitarinės priemonės. Ši informacija teikiama Susitariančiosioms Šalims jų prašymu.

3. Susitariančioji Šalis gali taikyti šiame straipsnyje nurodytas priemones prieš kenkėjus, kurie galbūt negali išplisti jų teritorijoje, bet, patekę į ją, gali padaryti ekonominės žalos. *Priemonės, taikomos prieš tuos kenkėjus, turi būti techniškai pateisinamos.*

4. Susitariančiosios Šalys šiame straipsnyje nurodytas priemones tranzito siuntoms, gabenamoms per jų teritorijas, gali taikyti tik tuomet, jei tos priemonės yra techniškai pateisinamos ir būtinos, siekiant neleisti kenkėjams patekti ir (ar) išplisti.

5. Šis straipsnis netrukdo Susitariančiosioms įvežimo šalims numatyti specialiųjų nuostatų dėl augalų, augalų produktų, kitų reguliuojamų objektų ir augalų kenkėjų įvežimo mokslinių tyrimų, mokymo ir kitais ypatingais konkrečiais tikslais laikantis tam tikrų apsaugos priemonių.

6. Šis straipsnis netrukdo jokiai Susitariančiajai Šaliai imtis atitinkamų avarinių veiksmų aptikus kenkėją, kuris kelia grėsmę jos teritorijoms, arba gavus pranešimą apie tokį aptiktą kenkėją. Visi tokie veiksmai turi būti kuo greičiau įvertinti, kad būtų galima įsitikinti, jog juos tęsti yra pateisinama. Apie veiksmus, kurių imamasi, tuoj pat pranešama atitinkamoms Susitariančiosioms Šalims, sekretoriui ir visoms regioninėms augalų apsaugos organizacijoms, kurioms priklauso Susitariančioji Šalis.

8 straipsnis

TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

1. Siekdamos šios konvencijos tikslų, Susitariančiosios Šalys, kiek praktiškai įmanoma, bendradarbiauja ir svarbiausia:

a) bendradarbiauja besikeisdamos informacija apie kenkėjus, svarbiausia, Komisijos nustatyta tvarka pranešdamos apie kenkėjų, kurie gali kelti tiesioginį ar galimą pavojų, aptikimą, protrūkį ar išplitimą;

b) dalyvauja, kiek praktiškai įmanoma, specialiose kampanijose kovojant su kenkėjais, kurie gali kelti didelę grėsmę augalininkystei ir reikalauja tarptautinių veiksmų avarijų atvejais; ir

c) bendradarbiauja, kiek praktiškai įmanoma, teikdamos kenkėjų keliamo pavojaus tyrimui būtiną techninę ir biologinę informaciją.

2. Kiekviena Susitariančioji Šalis paskiria informavimo instituciją su šios konvencijos įgyvendinimu siejamos informacijos mainams.

9 straipsnis

REGIONINĖS AUGALŲ APSAUGOS ORGANIZACIJOS

1. Susitariančiosios Šalys įsipareigoja bendradarbiauti įkuriant atitinkamuose arealuose regionines augalų apsaugos organizacijas.

2. Regioninės augalų apsaugos organizacijos savo arealuose veikia kaip koordinavimo institucijos, dalyvauja įvairioje šios konvencijos tikslų siekiančioje veikloje ir prireikus renka bei platina informaciją.

3. Regioninės augalų apsaugos organizacijos, siekdamos šios konvencijos tikslų, bendradarbiauja su sekretoriumi ir prireikus bendradarbiauja su sekretoriumi ir Komisija sudarant tarptautinius standartus.

4. Sekretorius kviečia regioninių augalų apsaugos organizacijų atstovus į darbo konsultacijas:

- a) siekdamas sudaryti ir taikyti tam tikrus fitosanitarijos priemonių tarptautinius standartus; ir
- b) skatindamas regionus bendradarbiauti ir suderintas fitosanitarijos priemones taikyti kenkėjams kontroliuoti, neleisti jiems patekti ir išplisti.

10 straipsnis STANDARTAI

1. Susitariančiosios Šalys susitaria bendradarbiauti kuriant tarptautinius standartus pagal Komisijos nustatytą ar patvirtintą tvarką.
2. Tarptautinius standartus tvirtina Komisija.
3. Regioniniai standartai turi atitikti šios konvencijos principus; tokius standartus, kaip galimus fitosanitarijos priemonių tarptautinių standartų projektus, jei jie būtų taikomi plačiau, galima teikti svarstyti Komisijai.
4. Susitariančiosios Šalys, vykdydamos su šia konvencija susijusią veiklą, atitinkamai atsižvelgia į tarptautinius standartus.

11 straipsnis FITOSANITARIJOS PRIEMONIŲ KOMISIJA

1. Susitariančiosios Šalys susitaria įsteigti Fitosanitarijos priemonių komisiją Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos (MŽŪO) sistemoje.
2. Komisijos paskirtis - skatinti visišką šios konvencijos tikslų įgyvendinimą ir svarbiausia:
 - a) apžvelgti augalų apsaugos padėtį pasaulyje ir poreikius imtis veiksmų kenkėjų paplitimui pasaulyje ir patekimui į jų keliams pavojams jautrius arealus kontroliuoti;
 - b) sukurti ir prižiūrėti būtinas tarptautinių standartų kūrimo ir priėmimo institucines priemones bei procedūras ir priimti tarptautinius standartus;
 - c) pagal XIII straipsnį nustatyti ginčų sprendimo taisykles ir tvarką;
 - d) įsteigti tokius Komisijos papildomus padalinius, kurių reikia, kad ji galėtų tinkamai atlikti savo funkcijas;
 - e) priimti regioninių augalų apsaugos organizacijų pripažinimo nuostatus; bendradarbiauti su kitomis atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis šios konvencijos klausimais;
 - f) priimti reikalingas rekomendacijas šiai konvencijai įgyvendinti; ir
 - g) vykdyti kitas būtinas funkcijas siekiant šios konvencijos tikslų.
3. Komisijos narės gali būti visos Susitariančiosios Šalys.
4. Kiekvienai Susitariančiajai Šaliai Komisijos posėdžiuose gali atstovauti vienas delegatas, kuris gali turėti pakaitinį delegatą, ir ekspertai bei patarėjai. Pakaitiniai delegatai, ekspertai ir patarėjai gali dalyvauti Komisijos posėdžiuose, bet jie negali balsuoti, išskyrus atvejus, kai pakaitinis delegatas pagal atitinkamą įgaliojimą pakeičia tikrąjį delegatą.
5. Susitariančiosios Šalys stengiasi visus klausimus spręsti kartu. Jei visos pastangos pasiekti bendros nuomonės išiekvotos, bet susitarimo nepasiekta, sprendimas, kaip galutinė priemonė, priimamas dviejų trečdalių dalyvaujančių ir balsuojančių Susitariančiųjų Šalių balsų dauguma.
6. MŽŪO organizacija narė, kuri yra Susitariančioji Šalis, ir tos organizacijos valstybės narės, kurios yra Susitariančiosios Šalys, naudoja savo narystės teisėmis ir vykdo narystės įsipareigojimus pagal, *mutatis mutandis*, MŽŪO konstituciją ir bendrąsias taisykles.
7. Komisija gali priimti ir prireikus pataisyti savo darbo reglamentą, kuris turi atitikti šią konvenciją ir MŽŪO konstituciją.
8. Komisijos pirmininkas šaukia kasmet Komisijos posėdžius.
9. Specialiąsias Komisijos sesijas kviečia Komisijos pirmininkas mažiausiai dviejų trečdalių jos narių prašymu.
10. Komisija išrenka pirmininką ir ne daugiau kaip du pavaduotojus, kiekvienas iš jų šias pareigas eina dvejus metus.

12 straipsnis SEKRETORIATAS

1. Komisijos sekretorių skiria MŽŪO generalinis direktorius.
2. Sekretoriui padeda prireikus sekretoriato darbuotojai.
3. Sekretorius yra atsakingas už Komisijos politikos ir veiklos įgyvendinimą ir šios konvencijos sekretoriui skiriamų funkcijų vykdymą; jis atskaitingas Komisijai.
4. Sekretorius išsiunčia:
 - a) tarptautinius standartus visoms Susitariančiosioms Šalims per šešiasdešimt dienų nuo jų priėmimo;
 - b) visoms Susitariančiosioms Šalims įvežimo punktų sąrašus, sudarytus pagal VII straipsnio 2 dalies d punktą ir kuriuos atsiunčia Susitariančiosios Šalys;
 - c) reguliuojamų kenkėjų, kuriuos draudžiama įvežti arba kurie minimi VII straipsnio 2 dalies a punkte, sąrašus visoms Susitariančiosioms Šalims ir regioninėms augalų apsaugos organizacijoms;
 - d) iš Susitariančiųjų Šalių gautą informaciją apie fitosanitarijos reikalavimus, apribojimus ir draudimus, minimus VII straipsnio 2 dalies b punkte, ir oficialių nacionalinių augalų apsaugos organizacijų apibūdinimą, minimą IV straipsnio 4 dalyje.
5. Sekretorius pasirūpina dokumentų Komisijos posėdžiams ir tarptautinių standartų vertimais į oficialias MŽŪO kalbas.
6. Sekretorius, siekdamas šios konvencijos tikslų, bendradarbiauja su regioninėmis augalų apsaugos organizacijomis.

13 straipsnis GINČŲ SPRENDIMAS

1. Jei kyla ginčas dėl šios konvencijos aiškinimo ar taikymo arba jei Susitariančioji Šalis mano, kad kitos Susitariančiosios Šalies veiksmai prieštarauja jos įsipareigojimams pagal šios konvencijos V ir VII straipsnius, ypač dėl to, kokių pagrindų remiantis draudžiamas ar apribojamas augalų, augalų produktų ar kitų reguliuojamų objektų įvežimas iš jos teritorijų, atitinkamos Susitariančiosios Šalys konsultuojasi kuo skubiau ir stengiasi ginčą išspręsti.
2. Jei šio straipsnio 1 dalyje minimomis priemonėmis ginčo išspręsti negalima, atitinkama Susitariančioji Šalis ar šalys gali prašyti, kad MŽŪO generalinis direktorius skirtų ekspertų komitetą ginčijamam klausimui išnagrinėti pagal Komisijos nustatytas taisykles ir tvarką.
3. Šį komitetą sudaro kiekvienos atitinkamos Susitariančiosios Šalies paskirti atstovai. Ginčijamą klausimą komitetas svarsto atsižvelgdamas į visus dokumentus ir kitokios formos įrodymus, kuriuos pateikia atitinkamos Susitariančiosios Šalys. Komitetas parengia pranešimą apie ginčo techninius aspektus, siekdamas rasti ginčo sprendimą. Pranešimas rengiamas ir tvirtinamas pagal Komisijos nustatytas taisykles ir tvarką; jį generalinis direktorius perduoda suinteresuotoms Susitariančiosioms Šalims. Pranešimą galima pateikti tarptautinės organizacijos, atsakingos už prekybos ginčų sprendimą, kompetentingai institucijai jos prašymu.
4. Susitariančiosios Šalys susitaria, kad tokio komiteto rekomendacijas, nors jos ir nėra privalomo pobūdžio, jos laikys klausimo, dėl kurio kilo nesutarimas, naujo svarstymo pagrindu.
5. Ekspertų išlaidas pasidalija atitinkamos Susitariančiosios Šalys.
6. Šio straipsnio nuostatos yra papildomos ir nedaro jokių išlygų ginčų sprendimo tvarkai, numatyti kituose tarptautiniuose susitarimuose prekybos klausimais.

14 straipsnis ANKSTESNIŲ SUSITARIMŲ PAKEITIMAS

Ši konvencija Susitariančiųjų Šalims atžvilgiu nutraukia ir pakeičia 1881 m. lapkričio 3 d. Tarptautinę konvenciją dėl taikytinų priemonių nuo *Phylloxera vastatrix*, papildomą Konvenciją, pasirašytą 1889 m. balandžio 15 d. Berne, ir Tarptautinę augalų apsaugos konvenciją, pasirašytą 1929 m. balandžio 16 d. Romoje.

15 straipsnis

TAIKYMAS PAGAL TERITORIJAS

1. Ratifikuodama, prisijungdama ar bet kuriuo metu vėliau bet kuri Susitariančioji Šalis gali MŽŪO generaliniam direktoriui perduoti pareiškimą, kad ši konvencija taikoma visoms ir bet kuriai jos teritorijai, už kurios tarptautinius santykius ji yra atsakinga, ir ši konvencija bus taikoma visoms tokiame pareškime nurodytoms teritorijoms praėjus trisdešimčiai dienų nuo tos dienos, kai pareiškimą gauna generalinis direktorius.

2. Bet kuri Susitariančioji Šalis, kuri MŽŪO generaliniam direktoriui yra perdavusi pranešimą pagal šio straipsnio 1 dalį, gali bet kuriuo metu perduoti kitą pareiškimą, kuriame ji keičia ankstesniojo pareiškimą taikymo mastą arba nustoja taikyti šios konvencijos nuostatas kuriai nors teritorijai. Tokie pakeitimai ir taikymo nutraukimai įsigalioja praėjus trisdešimčiai dienų nuo tos dienos, kai tokį pareiškimą gauna generalinis direktorius.

3. MŽŪO generalinis direktorius praneša visoms Susitariančiosioms Šalims apie visus pagal šį straipsnį gautus pareiškimus.

16 straipsnis

PAPILDOMIEJI SUSITARIMAI

1. Siekdamas spręsti augalų apsaugos specialiąsias problemas, kurios reikalauja ypatingo dėmesio ar veiksmų, Susitariančiosios Šalys gali sudaryti papildomus susitarimus. Tokie susitarimai gali būti taikomi konkretiems regionams, konkretiems kenkėjams, konkretiems augalams ir augalų produktams, konkretiems augalų ar augalų produktų tarptautiniams gabenimams arba kitaip papildyti šios konvencijos nuostatas.

2. Bet kurie tokie papildomi susitarimai įsigalioja, kai atitinkama Susitariančioji Šalis juos pripažįsta pagal atitinkamo papildomo susitarimo nuostatas.

3. Papildomi susitarimai prisideda prie šios konvencijos tikslų ir atitinka jos principus bei nuostatas, taip pat skaidrumo, nediskriminacijos bei paslėptų apribojimų, ypač tarptautinės prekybos apribojimų, vengimo principus.

17 straipsnis

RATIFIKAVIMAS IR PRISIJUNGIMAS

1. Šią konvenciją gali pasirašyti visos valstybės iki 1952 m. gegužės 1 d. ir ji turi būti kuo anksčiau ratifikuojama. Ratifikavimo dokumentai atiduodami saugoti MŽŪO generaliniam direktoriui, kuris kiekvienai valstybei signatarei praneša apie tokio atidavimo datą.

2. Kai tik ši konvencija įsigalioja pagal XXII straipsnį, prie jos gali prisijungti jos nepasirašiusios valstybės ir MŽŪO organizacijos narės. Prisijungimas įforminamas, kai prisijungimo dokumentai atiduodami saugoti MŽŪO generaliniam direktoriui, kuris apie tai praneša visoms Susitariančiosioms Šalims.

3. Tapusi šios konvencijos Susitariančiaja Šalimi, MŽŪO organizacija narė pagal MŽŪO konstitucijos II straipsnio 7 dalies nuostatas kartu su pranešimu apie savo prisijungimą atitinkamai praneša ir apie tokius savo kompetencijos deklaracijos, pateiktos pagal MŽŪO konstitucijos II straipsnio 5 dalį, pakeitimus ir paaiškinimus, kurie gali būti reikalingi jai pripažinti šią konvenciją. Bet kuri šios konvencijos Susitariančioji Šalis gali bet kuriuo metu paprašyti, kad MŽŪO organizacija narė, kuri yra šios konvencijos Susitariančioji Šalis, pateiktą informaciją apie tai, kas - organizacija narė ar jos valstybės narės - yra atsakingi už kokio nors konkretaus klausimo, kuriam

taikoma ši konvencija, įgyvendinimą. Organizacija narė tokią informaciją suteikia per atitinkamą laiką.

18 straipsnis

ŠALYS, KURIOS NĖRA ŠIOS KONVENCIJOS SUSITARIANČIOSIOS ŠALYS

Susitariančiosios Šalys skatina visas valstybes ir MŽŪO organizacijas nares, kurios nėra šios konvencijos Susitariančiosios Šalys, pripažinti šią konvenciją ir taikyti fitosanitarijos priemonės, atitinkančias šios konvencijos nuostatas ir visus pagal ją priimtus tarptautinius standartus.

19 straipsnis

KALBOS

1. MŽŪO oficialios kalbos yra šios konvencijos autentiškos kalbos.
2. Niekas šioje konvencijoje negali būti aiškinama taip, kad iš Susitariančiųjų Šalių būtų reikalaujama pateikti ar skelbti dokumentus ar pateikti jų kopijas ne Susitariančiosios Šalies kalba ar kalbomis, išskyrus 3 dalyje nurodytus atvejus.
3. Šie dokumentai rašomi bent viena iš oficialių MŽŪO kalbų:
 - a) informacija, teikiama pagal IV straipsnio 4 dalį;
 - b) aiškinamieji raštai, kuriuose pateikiami pagal VII straipsnio 2 dalies b punktą perduotų dokumentų bibliografiniai duomenys;
 - c) informacija, teikiama pagal VII straipsnio 2 dalies b, d, i ir j punktus;
 - d) bibliografiniai duomenys ir atitinkamų dokumentų informacijos, suteiktos pagal VIII straipsnio 1 dalies a punktą, trumpas apibendrinimas;
 - e) informacijos, prašymai informavimo institucijoms ir atsakymai į tokius prašymus, išskyrus pridedamus dokumentus;
 - f) visi dokumentai, kuriuos Susitariančiosios Šalys pateikia Komisijos posėdžiams.

20 straipsnis

TECHNINĖ PAGALBA

Susitariančiosios Šalys, siekdamos palengvinti šios konvencijos įgyvendinimą, susitaria teikti techninę pagalbą Susitariančiosioms Šalims, ypač besivystančioms Susitariančiosioms Šalims, dvišaliu pagrindu ar per atitinkamas tarptautines organizacijas, siekdamos palengvinti šios konvencijos įgyvendinimą.

21 straipsnis

PAKEITIMAI

1. Susitariančiosios Šalies siūlymas pakeisti šią konvenciją siunčiamas MŽŪO generaliniam direktoriui.
2. Visi šios konvencijos siūlomi pakeitimai, kuriuos MŽŪO generalinis direktorius gauna iš Susitariančiųjų Šalių, pateikiami Komisijos eilinėje ar ypatingojoje sesijoje tvirtinti, o jei priėmus tokį pakeitimą reikės daryti svarbius techninius pakeitimus arba Susitariančiosioms Šalims reikės priimti papildomus įsipareigojimus, siūlymą svarsto specialistų patariamasis komitetas, kurį sukviečia MŽŪO prieš Komisijos sesiją.
3. Pranešimus apie siūlomą šios konvencijos pakeitimą, išskyrus priedo pakeitimus, Susitariančiosioms Šalims išsiunčia MŽŪO generalinis direktorius ne vėliau kaip tą dieną, kai siunčiama Komisijos sesijos, kurioje bus svarstomas šis klausimas, darbotvarkė.
4. Visus šios konvencijos siūlomus pakeitimus turi patvirtinti Komisija ir jie įsigalioja praėjus trisdešimčiai dienų po to, kai du trečdaliai Susitariančiųjų Šalių juos pripažįsta. Taikant šį

straipsnį, dokumentas, kurį atiduoda saugoti MŽŪO organizacija narė, nelaikomas papildymu tų dokumentų, kuriuos atiduoda saugoti tokios organizacijos šalys narės.

5. Tačiau pakeitimai, dėl kurių Susitariančiosios Šalys turi priimti naujus įsipareigojimus, įsigalioja kiekvienai tokiai Susitariančiai Šaliai tik po to, kai ji juos pripažįsta, ir praėjus trisdešimčiai dienų po tokio pripažinimo. Pakeitimų su naujaisiais įsipareigojimais pripažinimo dokumentai atiduodami saugoti MŽŪO generaliniam direktoriui, kuris apie tai, kad tokius dokumentus gavo ir kad pakeitimai įsigalioja, praneša visoms Susitariančiosioms Šalims.

6. Siūlymai padaryti pakeitimus fitosanitarijos sertifikatų pavyzdžiuose, pateiktuose šios konvencijos priede, siunčiami sekretoriui, o ar juos patvirtinti, svarsto Komisija. Patvirtinti šios konvencijos priede pateikto fitosanitarijos sertifikatų pavyzdžio pakeitimai įsigalioja praėjus devyniasdešimčiai dienų po to, kai sekretorius apie juos pranešė visoms Susitariančiosioms Šalims.

7. Taikant šią konvenciją, ankstesnis fitosanitarijos sertifikatų pavyzdys lygiai taip pat kaip ir naujasis galioja ne ilgiau kaip dvylika mėnesių nuo šios konvencijos priede pateikto fitosanitarijos sertifikatų pavyzdžio pakeitimo priėmimo.

22 straipsnis **ĮSIGALIOJIMAS**

Trims pirmosioms valstybėms signatarėms, ratifikavusioms šią konvenciją, ji įsigalioja, kai tik jos ją ratifikuoja. Kiekvienai valstybei ar MŽŪO organizacijai narei, ratifikuojančiai ar prisijungiančiai prie šios konvencijos vėliau, ji įsigalioja nuo ratifikavimo ar prisijungimo dokumentų atidavimo saugoti dienos.

23 straipsnis **DENONSAVIMAS**

1. Bet kuri Susitariančioji Šalis gali bet kuriuo metu pranešti apie šios konvencijos denonsavimą pranešimu, adresuotu MŽŪO generaliniam direktoriui. Generalinis direktorius tuoj pat apie tai praneša visoms Susitariančiosioms Šalims.

2. Denonsavimas įsigalioja praėjus metams nuo tos dienos, kai generalinis direktorius gauna pranešimą.

Fitosanitarijos sertifikato pavyzdys

Nr. _____

_____ Augalų apsaugos organizacija
 Kam: _____ Augalų apsaugos organizacijai

I. Siuntos aprašas**I.**

Eksportuotojo pavardė (pavadinimas) ir adresas _____
 Deklaruojamas gavėjo pavadinimas ir adresas _____
 Pakuočių skaičius ir apibūdinimas _____
 Skiriamosios žymos _____
 Kilmės šalis _____
 Deklaruojamoji transporto priemonė _____
 Deklaruojamasis įvežimo punktas _____
 Produkto pavadinimas ir deklaruojamas kiekis _____
 Augalo botaninis arba mokslinis pavadinimas _____

Pažymima, kad augalai, augalų produktai ir kiti reguliuojami objektai, apibūdinti šiame sertifikate, yra patikrinti ir (arba) su jais atlikti bandymai pagal atitinkamą oficialią tvarką ir laikoma, kad juose nėra Susitariančiosios įvežimo šalies nurodytų karantininių kenkėjų ir jie atitinka dabartinius Susitariančiosios įvežimo šalies fitosanitarijos reikalavimus, įskaitant ir reikalavimus, taikomus reguliuojamiems nekarantininiams kenkėjams.

Laikoma, kad juose praktiškai nėra kitų kenkėjų*.

II. Papildoma deklaracija**III. Kenksmingumo pašalinimas ir (arba) dezinfekcinis apdorojimas**

Data ____ Apdorojimas _____ Cheminis preparatas (aktyvioji cheminė medžiaga) _____
 Trukmė ir temperatūra _____
 Koncentracija _____
 Papildoma informacija _____
 Išdavimo vieta _____

(Organizacijos antspaudas) _____ Įgalioto pareigūno pavardė _____
 A.V. _____
 (Data) _____ (Parašas) _____

Jokia su šiuo sertifikatu siejama finansinė atsakomybė nepriskiriama _____ (Augalų apsaugos organizacijos pavadinimas), jos pareigūnams ar atstovams.**

* Pasirinktinai pateikiamas teiginys.

** Papildomas teiginys.

Fitosanitarijos sertifikato pavyzdys reeksportui

Nr. _____

_____ (Susitariančioji reeksporto šalis) Augalų apsaugos organizacija
Kam: _____ (Susitariančioji įvežimo šalis (šalys) Augalų apsaugos
organizacijai (organizacijoms)

I. Siuntos aprašas

Eksportuotojo pavardė (pavadinimas) ir adresas _____

Deklaruojamas gavėjo pavadinimas ir adresas _____

Pakuočių skaičius ir apibūdinimas _____

Skiriamosios žymos _____

Kilmės šalis _____

Deklaruojamoji transporto priemonė _____

Deklaruojamasis įvežimo punktas _____

Produkto pavadinimas ir deklaruojamas kiekis _____

Augalo botaninis arba mokslinis pavadinimas _____

Pažymima, kad augalai, augalų produktai ir kiti reguliuojami objektai, apibūdinti aukščiau, buvo įvežti į (Susitariančioji reeksporto šalis) _____ iš _____ (Susitariančioji kilmės šalis) su Fitosanitarijos sertifikatu Nr. _____, kurio *originalas ☐ patvirtinta kopija ☐ yra pridėta prie šio sertifikato; kad jie yra supakuoti ☐ perpakuoti ☐ originaliose ☐ *naujose ☐ pakuotėse; kad remiantis originaliu fitosanitarijos sertifikatu ☐ ir papildomu patikrinimu ☐ laikoma, kad jie atitinka dabartinius Susitariančiosios įvežimo šalies fitosanitarijos reikalavimus ir kad juos sandėliuojant _____ (Susitariančioji reeksporto šalis) siuntai nekilo užkrėtimo ar infekcijos pavojus.

Pažymėkite atitinkamus ☐ langelius.

II. Papildoma deklaracija

III. Kenksmingumo pašalinimas ir (arba) dezinfekcinis apdorojimas

Data ____ Apdorojimas _____ Cheminis preparatas (aktyvioji cheminė medžiaga) _____

Trukmė ir temperatūra _____

Koncentracija _____

Papildoma informacija _____

Išdavimo vieta _____

(Organizacijos antspaudas)

A.V.

Igalioto pareigūno pavardė _____

(Data)

(Parašas)

Jokia su šiuo sertifikatu siejama finansinė atsakomybė nepriskiriama _____ (Augalų apsaugos organizacijos pavadinimas), jos pareigūnams ar atstovams.*

* Papildomas teiginys.